Världsnaturfonden WWF
Ulriksdals Slott
170 81 Solna

Växel: 08 624 74 00
Direkt: 08 546 575 09
Fax: 08 85 13 29
Allmänt: info@wwf.se
anna.soderstrom@wwf.se
www.wwf.se

Finansdepartementet
fi.registrator@regeringskansliet.se
mona-lisa.franneby@regeringskansliet.se

Ulriksdal 21 december 2015

Världsnaturfonden WWFs remissvar avseende betänkande om utredningen ”Får vi det bättre? Om mått på livskvalitet " på uppdrag av Finansdepartementet, Fi2015/03275/BaS

Att utreda kompletterande mått till BNP vilka omfattar livskvalitet, miljö- och hållbarhet är något som stämmer mycket väl överens med det WWF arbetar för; ett gott liv för alla inom ramen för en planet. Vi anser därför att det är mycket glädjande att Finansdepartementet har initierat denna utredning.

Övergripande synpunkter från WWF

WWF välkomnar utredningen och dess intentioner: att kartlägga, analysera och föreslå mått på livskvalitet för det svenska samhället. Och att de föreslagna livskvalitetsmåtten ska komplettera BNP och andra traditionella välfärdsmått för att ge möjlighet till att på ett bredare sätt belysa samhällets utveckling utifrån bl.a. ekonomiska, sociala, miljömässiga och subjektiva perspektiv.

I utredningen görs bedömningen att en tolkning av livskvalitet som handlingsfrihet bildar det bästa teoretiska underlaget för en officiell uppföljning av livskvaliteten i Sverige (4.2). Livskvalitet som handlingsfrihet avser i vilken mån människor har resurser till att styra sina liv efter egna värderingar och önskemål. I detta ligger att man då inte behöver ta ställning till vilket målet är, individerna kan själva avgöra hur de vill använda sina resurser (2.2.4).

WWF vill lyfta att en eventuell risk med att skapa ett eget mått i Sverige är att det globala rättviseperspektivet kan gå förlorat. En globalt rättvis fördelning av nyttan med naturresurser och ekosystemtjänster bör eftersträvas och därav även kunna mätas och följas upp på ett internationellt jämförbart sätt. WWF hör gärna mer om hur detta perspektiv avses att beaktas.

WWF konstaterar att måttet livskvalitet som handlingsfrihet (enligt ovan) ensamt inte säger något om hur individernas val, angående hur de använder sina resurser, påverkar andra människors och framtida generationers möjligheter att göra sina val. Våra livsstilar och hur vi tillfredsställer våra materiella behov påverkar ekosystemen, och hur ekosystemen mår påverkar i sin tur möjligheterna att tillfredsställa våra och framtida generationers materiella behov.

WWF anser att det är av största vikt att livskvalitetsmåttet kompletteras med mått på hållbarhet (något som vi uppfattar även antyds i utredningen 1.3.2). Kompletterande mått som exempelvis mäter hur stor resursanvändning som följer av vår livsstil i förhållande till det globala konsumtionsutrymmet per person, samt mäter situationen gällande biologisk mångfald, naturkapital och ekosystemtjänster etc.

Förtroenderådets ordförande:
Hans Majestät Konungen

Stiftelsens generalsekreterare:
HåkanWirtén

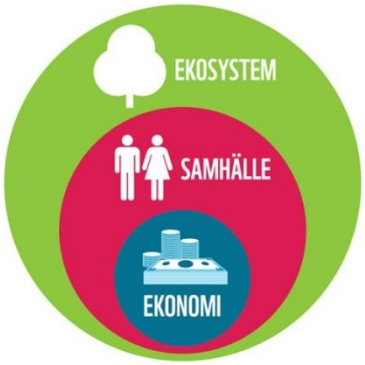
Registrerad som:
Världsnaturfonden WWF
Org.nr: 802005-9823
Plusgiro 90 1974-6
Bankgiro 901-9746

100% återvunnet papper

Den fortsatta trenden med ökande konsumtion sätter en ohållbar press på jordens naturresurser. Sverige har klättrat och finns nu med på en föga smickrande plats tio bland de länder som har störst ekologiskt fotavtryck per person. Rapporten *Living Planet Report* ger en bild av planetens tillstånd, trycket på naturresurserna, förändringar i den biologiska mångfalden och i ekosystemen – samt vad detta betyder för mänskligheten. www.wwf.se/lpr

För att på ett övergripande plan kunna avgöra huruvida de miljömässiga perspektiven blir allsidigt belysta skulle WWF behöva förstå hur intentionerna ser ut angående att komplettera livskvalitetsmåttet med mått på hållbarhet.

WWF anser således att det är viktigt att ett gediget hållbarhetsmått utformas parallellt med ett mått på livskvalitet som handlingsfrihet, eftersom hållbarheten utgör själva förutsättningen för ett gott liv för alla inom ramen för en planet och därmed bör utgöra en tydlig ram för vår handlingsfrihet.



Synpunkter angående komponenten ”livsmiljö” i måttet för livskvalitet

Mätning av livskvalitetens miljökomponent (nr.10 i rutan nedan) är föreslagen utifrån samma perspektiv som övriga komponenter, nämligen utifrån människors individuella levnadsförhållanden – den omgivande natur och bebyggda miljö som vi lever i. Med detta livsmiljöperspektiv är endast de miljöaspekter som i något avseende kan antas påverka människors förhållanden ”här och nu” av intresse (4.3.2).

Utredningens förslag är att livskvaliteten bör mätas och redovisas med indikatorer utifrån följande tio komponenter:

1. Hälsa
2. Kunskap och färdigheter
3. Sysselsättning
4. Ekonomiska resurser
5. Politiska resurser och medborgerliga rättigheter
6. Sociala relationer
7. Säkerhet till liv och egendom
8. Bostad
9. Tidsutrymme
10. Livsmiljö

WWF anser, angående avsnitten som rör livsmiljö (4.3 och 5.2.10), att enbart fokusera på hur individen upplever sin omedelbara boende- och närmiljö är alltför begränsat för att säkerställa att de miljömässiga perspektiven blir allsidigt belysta i detta avseende. WWF uppskattar förslaget om att inkludera globala indikatorer som mäter renodlade miljöförhållanden i redovisningen av livsmiljökomponenten, och uppmuntrar till att väga in ett allsidigt urval av sådana indikatorer.

WWF föreslår att vidga frågan om livsmiljö till att bredare reflektera exempelvis luft- och vattenkvalitet, markkvalitet/föroreningar i mark, närhet till grönområden (park/natur), grönområdens natur-, kultur- och rekreationsvärden, läge och förutsättningar för mobilitet/tillgänglighet (kollektivtrafik, cykel, miljöfordon, IT m.m.), risker vid ett förändrat klimat, samt, inte minst, även värdering av natur- och miljö i ett regionalt och globalt perspektiv etc.

På WWF märker vi att det bland allmänheten finns starkt intresse och värdering av natur-och miljö även mycket långt ifrån människors närområde; arter, naturtyper och ekosystem har värde för människor, även i fall då de själva sannolikt aldrig kommer att få uppleva dessa personligen på plats. Alltfler uppfattar även hur beroende vi är av ekosystemtjänster och den biologiska mångfalden, både lokalt och globalt. Dessa utgör förutsättningar för vår handlingsfrihet och för ett gott liv för alla inom ramen för en planet.

För Världsnaturfonden WWF

Håkan Wirtén
Generalsekreterare

Anna Söderström
Programsamordnare
Hållbar Ekonomi